

at indrømme end jeg. Men er man først paa det Stændpunkt ikke at rejse egentlig principielle Indvendinger imod, at det optages en saadan Tanke, saa tvivler jeg ikke om, at man ogsaa vil kunne finde Maaden og Midlerne til at gennemføre den. Den højtærede Minister anførte det Eksempel, at en Gjendom ligger i to Kommuner, saaledes at Bygningen ligger i den ene og noget af Jorden i den anden, men dette Eksempel er en forholdsvis sjælden Udtagselse og spiller en forholdsvis saa ringe Rolle, at det kommer vi meget let over. Det er heller ikke det, man egentlig har fæstet Tanken paa. Det, som gør at det omhandlede Spørgsmaal spiller en saa overordentlig stor Rolle for en stor Mængde af Landets Kommuner, det er det Tilfælde, at en stor Godsejer besidder maaste endogsaa hele Kommunen og bor andetsfeds. Det er det, der gør Forholdet saa iøjensaldende og med saa stor Styrke kræver, at vi finde paa en Løsning af denne Vanskelighed. Men som sagt, at der er praktiske Vanskeligheder, som maa overvindes, det erkender jeg fuldstændigt; det gælder kun, at vi ere enige om, at det vilde være hensigtsmæssigt at naa til en Løsning af denne Vej. Det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) mente, at jeg havde hentet min Erfaring om, at der vilde være ringe Udsigt til i den nærmeste Fremtid at indføre en almindelig Reform af den personlige Kommuneskat fra den Skæbne, det Forslag har faaet, som jeg oprindeligt har stillet, og som jeg har forhandlet om i en Række af Aar. Nej, det har det ærede Medlem ikke ganske Ret, min Erfaring i saa Henseende rækker videre; thi jeg har beskæftiget mig med mange forskellige Løsninger af dette Spørgsmaal, og saa ad de Veje, som det ærede Medlem nærmest ønsker, at vi skulle forsøge at komme frem ad. Om mine Erfaringer ere rigtige, vil man jo først saa afgjort ved, at man prøver det, og dersom det ærede Medlem mener, at Prøven derpaa skal gøres, er der intet i Vejen for, at det kan ske. Men det, hvorpaa jeg bygger den Erfaring, hvormed jeg indtalte mig, er det, at jeg tror, at Indstrænkningen af Vigningsretten for Kommunerne vil blive den Pris, som man skal betale for en almindelig Omordning af disse Forhold, og det er det, jeg ikke tror, at Folketinget, naar det kommer til Stykket, vil gaa ind paa. Det er jo givet, at naar det Forsøg, som er gjort i de senere Aar paa at stifte en mellemkommunal Statteordning til Vejse ad saa moderat Vej som det, der var foreslaaet, altsaa kun ved en Stattefordeling, naar det ogsaa er strandet, er det jo

klart nok, at en videregaaende Ordning, som hjemler en endnu langt større Afgang til Bektatning fra Næringskommuner, vil møde større Hindringer der, hvor Modstanden mod de kommunale Statteregler i det hele raader. Det forekommer mig dog, at være ganske indlysende. For øvrigt er det for saa vidt ret interessant at høre nu fra de ærede Medlemmer for Horsens (Wulff) og Alsborg (Bransen), at Grunden, hvorfor de have vendt sig fra det Forsøg, der i de senere Aar har været gjort, er den, at det efter deres Mening ikke i tilstrækkelig Grad vil komme Købstæderne til gode. Det har jeg for saa vidt ogsaa været opmærksom paa, og det har været Genstand for saa megen Forhandling mellem os i de foreløbne Aar. Den bestaaende Skatteligning, hvor Opholdskommunen ligner, har skabt en vis Fordel for Landkommunerne, og bygger man Reformen fremdeles paa dette Grundlag, vil en vis Fordel fremdeles ogsaa findes paa denne Side. Men som sagt, i Øjeblikket synes det jo saa, at der er en ret almindelig herskende Mening om, at denne mellemkommunal Ordning næppe i Øjeblikket lader sig gennemføre, og jeg takker ogsaa det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) for, at han ikke har afvist et Forsøg paa, om det var muligt, ved at knytte Landets Interesser til det foreliggende Lovforslag, at vi ad denne Vej muligt kunde finde en Løsning. Det er ikke min Mening, at det skulde betyde en Afvisning af at gøre Forsøg ad den Vej, som det ærede Medlem egentlig principielt mest ønsker, men jeg vilde henstille en Fremgangsmaade, som vi vistnok burde se at forsøge, og det er den, at vi, naar der som jeg og han jo forudsætter, bliver nedsat et Udvalg om denne Sag, blive enige om at prøve ved Forhandling med den højtærede Indenrigsminister, om der paa Basis af det foreliggende Lovforslag kan findes en forholdsvis tilfredsstillende Løsning, som vi ville lade os nøje med. Men dersom en saadan Enighed ikke kan opnaas paa en saadan Maade, at vi kunne komme, at det kan gennemføres, vil jeg tilføje det ærede Medlem min Bistand til at arbejde videre i det Spor, som han egentlig oprindeligt ønsker. Saa have vi faaet Forsøget gjort, og saa behøver ingen Tid at være spildt.

M. Andersen. Jeg skal indstrænke mig til den ganske korte Bemærkning til det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgfreds (Wojten), at naar han anerkender, at den Kritik, som jeg har fremsat af det tidligere Lovforslag til Fordel, ikke for Gen-